

Verslag van de vergadering van Commissiewerkgroep Landbouwcontaminanten

Datum : 6 april 2018
Commissie : Frans Verstraete
Stephan Gilson (beiden DG SANTÉ)
Joerg Stroka (JRC)

Ned. Delegatie : Ana Viloría (VWS)

Samenvatting

-

Agenda

1. Pyrrolizidine alkaloiden (PA's)

De CIE introduceert de discussie met de conclusie van de vorige vergadering: er is volgens de CIE voldoende reden om alle 21 PA's (17 van EFSA + 4 extra op basis van info van BE) op te pakken voor maatregelen. Het voorstel om de niveaus op LB te zetten wordt herhaald. Dit zal gezamenlijk gaan met een wettelijke eis voor de LOQ voor individuele PA's van <10 µg/kg in olieachtige producten of <5 µg/kg in de andere producten. Een LS merkt op dat de LOQ op 5 µg/kg voor honing geen probleem zal zijn, maar wel voor thee, hiervoor is volgens hun informatie slechts een LOQ 20 µg/kg of zelfs 40 µg/kg haalbaar. JRC geeft aan dat de analysemethode niet het probleem is, maar de beschikbaarheid van de standaarden.

CIE vindt dat het een taak is voor de EURL om bij de NRL's te checken wat is haalbaar op EU niveau en zal dat expliciet verzoeken. Een LS bevestigt dat voor de analyse van thee wel verschillen bestaan bij de uitvoering van de analysemethode en dat dit tot grote verschillen in de resultaten kan leiden. De LS oppert ook dat in het geval van jongeren en kinderen het product ijs thee misschien nog relevanter is gezien de hogere consumptie en dus de blootstelling.

CIE geeft aan dat de ML voor de gedroogde thee/kruidentheo zal gelden en niet voor de gezette thee, want anders kunnen de verschillen in de metingen groot zijn. CIE geeft aan dat de discussie open staat om te bepalen welk type maatregel genomen zal worden, ML's of actie niveaus, of wellicht het opstellen van gidsen voor goede praktijken als alternatieve benadering. Het toepassingsgebied staat ook open voor discussie. Er is consensus over de te nemen maatregelen voor thee en voedingssupplementen, voor honing is meer twijfel, het product zou minder relevant zijn voor de blootstelling.

Met betrekking tot voedingssupplementen is er discussie geweest op basis van de informatie die FSE heeft gestuurd. Met name over de huidige ML's die bij sommige LS wettelijk zijn vastgesteld, in NL, BE en DUIT. De ML's variëren tussen 2 µg/kg tot 5 µg/kg. Deze waarden zijn veel lager dan de voorstellen die tot nu zijn gedaan op basis van occurrence data. NL geeft aan dat de huidige ML in het Warenwetbesluit Kruidenpreparaten een toxicologische waarde is. Dit warenwetbesluit wordt nu herzien en de EU discussie over PA's zal meegenomen worden.

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T 070 340 7911
F 070 340 5554
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Ana Viloría
ai.viloria@minvws.nl

Ons kenmerk
Verslag CWG
Landbouwcontaminanten d.d.
6 april 2018

Secretariaat ROW
[_dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl](mailto:_dienstpostbusROW-EU@minvws.nl)
www.row-minvws.nl

Een aantal LS is voorstander van zo laag mogelijke MLs voor voedingssupplementen waar opzettelijk PA-bevattende kruiden worden gebruikt. Voor thee en honing (en wellicht ook pollen) is duidelijk dat het om contaminatie gaat, die terug kan gaan tot het telen en oogst van de betreffende producten. In het geval van thee vindt de CIE het niet praktisch om verschillende niveau's op te stellen voor de diverse typen thee.

Een LS geeft aan dat de bedrijven goed bezig zijn, er zijn een paar jaar geleden maatregelen geïntroduceerd, ook op oogstniveau.

De CIE belooft te gaan kijken naar de trends in de data van na 2015. Misschien kunnen de niveaus nog lager, en toch ALARA zijn, als de maatregelen bij de oogst, selectie etc. efficiënt zijn geweest. P95 zou gebaseerd moeten zijn op data die goede praktijken reflecteren. EFSA gaat naar de data kijken om te bepalen of 1 of meerdere ML's voor diverse theesoorten haalbaar zijn. In de volgende vergadering kan dan nader gekeken worden naar de thee en de voedingssupplementen met kruiden.

2. Ergot alkaloiden (EA's)

De vorige keer heeft CIE voorgesteld om MLs op te stellen op basis van 12 EA's en die net zoals voor de PA's op LB te zetten, met een criterium voor maximale LOQ per EA. 4 µg/kg voor de individuele EA zou haalbaar moeten zijn. Eerst zou naar de gemalen producten gekeken worden en later naar eindproducten. Voor ruwe granen zal enkel de ML voor sclerotia van kracht zijn.

De producenten uit VK zijn op bezoek geweest bij de CIE en hebben uitgelegd dat het moeilijk is een ML voor EA's na te leven. Een praktisch probleem is dat de niveaus verschillen voor volkoren meel en witte meel. Er is helaas geen officiële EU indeling van typen meel. De CIE blijft voorstander van maatregelen en de mogelijkheid van het eerst opzetten van actieniveau's, wel in combinatie met beschikbare en betrouwbare screeningmethoden. Een LS signaleert dat de overschrijding van de TDI bij UB blootstelling is en alleen bij diëten met hoge aanwezigheid van granen/melen en vindt de voorgestelde ML's te streng omdat deze onder de P95 liggen. De LS pleit ook voor een geharmoniseerde testmethode.

Een andere LS stelt voor om alleen de gemalen rogge te regelen en de rest van de granen in een later stadium. Een andere LS steunt dit want de data zijn wel erg divers. In tegenstelling tot dit vindt een andere LS dat sinds de Aanbeveling voor Monitoring in 2012 voldoende tijd is geweest om maatregelen te nemen, en vindt enige afwijking in het toepassen van het ALARA principe rechtvaardigd omdat het hier om acute risico's gaat.

De discussie zal de volgende keer voortgezet worden, met name over het toepassingsgebied voor de ML's, alleen rogge of alle granen.

3. OTA in producten waarvoor geen ML bestaat

FRUCOM is door de CIE uitgenodigd om een presentatie te houden over hun standpunt over het uitbreiden van het opstellen van ML's voor gedroogd fruit, noten en oliezaden. Ze vinden ML's niet nodig omdat deze producten minimaal gegeten worden en weinig bijdragen aan de blootstelling aan OTA. Bovendien moet volgens de sector dan de monsternamen goed bekeken worden, de verdeling van OTA contaminatie is zeer onregelmatig, vooral in vijgen. FRUCOM verdedigt haar positie met behulp van resultaten uit eigen deskundigen studie om de effecten van de mogelijke consument blootstelling aan OTA.

CIE heeft een nieuw voorstel gemaakt naar aanleiding van de laatste discussie en wil het definitief maken om een stakeholderconsultatie te houden. De door Nederland voorgestelde limiet (20 µg/kg) voor de nieuwe categorie voor drop zodat deze ook haalbaar is voor producten met bijna 100% extract wordt opnieuw gediscussieerd. Dit aan de hand van opmerkingen van een andere LS die vindt dat de voorgestelde limiet lager kan naar de oorspronkelijke waarde van 10 µg/kg. De reden hiervoor is de potentiële blootstelling van kinderen. CIE zal de aanpassingen maken en een nieuw stuk opstellen voor consultatie van belanghebbenden.

4. Erucazuur

CIE heeft nog geen stakeholder consultatie kunnen doen en leg een nieuw voorstel aan de werkgroep voor (op basis van de laatste discussie). Voorstel is om geen

ML's voor producten met toegevoegde vetten en oliën op te stellen en ook niet voor dressings en sauzen. De ML voor mosterdolie blijft een punt van discussie. Dit voorstel gaat voor consultatie van de belanghebbenden.

5. RASFF notificaties mbt aflatoxinen voor voedselcategorieën niet inbegrepen in verordeningen (EU) 884/2014 en (EC) 669/2009

Onder dit punt werd de import van pinda's uit VS besproken. De slechte oogst is die van het jaar 2016, echter de late RASFF meldingen uit een LS in 2017 heeft het 'vertekende' beeld gegeven dat de situatie in VS nog niet onder controle is, terwijl dit volgens de Amerikaanse autoriteiten wel het geval zou zijn. Een LS is geen voorstander om deze controles onder de 884 te brengen, het is meer voor Verordening 669/2009.

Geconcludeerd wordt dat de importdata goed moeten worden nagekeken, en ook hoe de situatie zich ontwikkelt. Of de maatregel nog strikter moet of juist niet kan volgens CIE beoordeeld worden over 2-3 maanden na een analyse van de importdata.

Voor de amandelen is de situatie erg vergelijkbaar, ze vallen niet meer onder "pre-export check", en dan geldt dezelfde benadering als voor de pinda's, <1% is niet meer van toepassing, maar het percentage wordt bepaald door de LS.

Voor de vijgen uit Turkije, het gaat steeds slechter. Al opgenomen in 884/2014 met een 10% controle. Moet een nog hoger percentage worden gehanteerd? Een LS vindt dat het duidelijk is dat actie genomen moet worden want anderhalf jaar geleden was er precies dezelfde constatering, maar er is sindsdien geen verbetering opgetreden. Een andere LS constateert dat het percentage overschrijdingen zes keer hoger geworden is. CIE concludeert dat daarom de controle naar 20% wordt verhoogd.

6. Herziening van Verordening (EU) 884/2014 - Artikelen - Bijlagen

De CIE informeert de werkgroep over de diverse aanpassingen van de Verordening en kondigt aan dat er aanpassingen aan (uitvoeringshandelingen) op basis van de nieuwe Controleverordening die moeten gebeuren voor het eind van 2019. Voor de volgende vergadering zal CIE de collega van Import die verantwoordelijk is voor de implementatie van de Controleverordening uitnodigen om uitleg te geven.

7. Alternaria toxinen (AT's)

De CIE herhaalt dat een volledige risicobeoordeling niet mogelijk is vanwege het gebrek aan toxicologische studies. Bij toepassing van de TTC is wel sprake van een mogelijk risico, de blootstellingsschatting van EFSA geeft een overschrijding van de relevante TTC waarde.

De CIE begint daarom een discussie over het vaststellen van ML's. Aan de hand van de data zou de UB moeten worden gebruikt en blijft er nog de vraag voor welke categorieën producten (zonnebloemzaden en tomatenpuree komen duidelijk naar voren, ook op granen gebaseerde zuigelingen- en opvolgvoeding) en voor welke AT's de MLs zouden moeten gelden.

JRC zegt dat het een uitdaging is om de AT's te meten vanwege de verschillende chemische eigenschappen van de verschillende toxines. De CIE vindt dat alternariol (AOH) en alternariolmonomethylether (AME) in ieder geval moeten worden gereguleerd, want ze zijn de meest toxische varianten. Voor de volgende keer vraagt de CIE de LS om een standpunt te hebben over het eerste concept van voorgestelde ML's voor AOH, AME, TeA en TEN.

8. Citrinine

CIE had de vorige keer een voorstel gemaakt om de ML voor citrinine in rode rijst supplementen op 500 µg/kg te zetten, en vroeg de werkgroep of 100 µg/kg ook acceptabel was. De werkgroep steunde 500 µg/kg en dit zou als voorstel naar SCoPAFF worden gestuurd. Echter het voorstel is niet op het Scopaff van 20 februari 2018 aan de orde geweest, dit zal dus in het volgende Scopaff worden voorgelegd.

9. Tropaan alkaloiden

EFSA is nog bezig met de opinie over andere tropaan alkaloiden dan atropine. Daarnaast zal EFSA ook nog werken aan een blootstellingsschatting. Er is aan EFSA gevraagd of er voldoende toxicologische data is voor calystegine. Er is wel wat maar niet voldoende voor een volle risicobeoordeling is niet mogelijk. Maar ze zijn wel de hoogste gemeten tropaan alkaloiden. Daarom is het handig EFSA te vragen om een statement over de toxiciteit te maken.

De data laten ook gehalten in mais zien, andere producten zijn thee en kruidentheo, graanrepen en specerijen, maar ook zaden als koriander, venkel... De CIE concludeert dat de focus nu ligt bij het uitbreiden van de de bestaande verordening, nog niet bij de introductie van extra wettelijke maatregelen.

10. Follow-up to the 12th session of the Codex Committee on Contaminants in Food

De CIE geeft een korte terugkoppeling van CCCF12 dat in Utrecht plaatsvond tussen 12 en 16 maart jl. Met name is de gevoerde discussie over het opstellen van ML's voor aflatoxines in RTE pinda's van belang, waar de EU ML van 4 µg/kg behoorlijk botste met de voorgestelde Codex ML van 10 µg/kg. Omdat dit werk nu even on hold is gezet in Codex, stelt de CIE om de EFSA verklaring die voor CCCF12 is opgesteld te vervangen door een volledige risicobeoordeling van EFSA. De LS zijn hiermee akkoord.

11. Deoxynivalenol (DON) en T2/HT2 toxinen

CIE gaf de vorige keer aan dat voor DON en T2/HT2 de discussie gevoerd moet worden hoe in de MLs (en handhaving) met de gemodificeerde vormen rekening gehouden moet worden. Op het mycotoxinenforum zal ook DON op de agenda staan, daarna zullen de discussies in de werkgroep verder gaan. Aandachtspunt zal zijn wat de industrie doet aan het voorkomen van periodieke hoge gehalten, in het verleden is gebleken dat tijdelijke derogaties niet haalbaar zijn. De CIE kondigt het mycotoxinenforum aan, dit zal op 14 en 15 mei aanstaande plaatsvinden, de uitnodigingen voor de LS en de belanghebbenden volgen nog.

12. WVTTK

• Blauwzuur en ethylcarbamaat in steenvrucht likeuren

De CIE informeert de werkgroep over de discussie die nu gaande is over blauwzuur en ethylcarbamaat in likeuren van steenvruchten. De discussie vindt plaats in het kader van de herziening van verordening 110/2008 die binnen de CIE onder verantwoordelijkheid van DG Agri valt. De huidige limiet van 7 g/hectoliter 100% alcohol zal op verzoek van het EP naar 1 g/hectoliter moeten worden verlaagd. De reden is dat blauwzuur een precursor is van ethylcarbamaat. Voor deze stof bestaan geen limieten maar EU Aanbeveling 2016/22 geeft aan dat de limieten van ethylcarbamaat in steenvruchten likeuren zo laag mogelijk moeten zijn met als einddoel een gehalte van 1mg/l. Wat de situatie nog complexer maakt is dat de verordening 1334/2008 voor aroma's een ML voor blauwzuur bevat van 35 mg/kg voor alle alcoholische dranken.

De betrokkenheid van DG Santé is vanzelfsprekend gezien de eigenschappen van ethylcarbamaat en de veiligheids aspecten hieraan verbonden. Hoe precies de discussie verder zal worden getrokken moet de CIE intern bekijken.

• Blauwzuur in abrikozenpitten

NL informeert de CIE en de LS over de resultaten van haar toezicht op abrikozenpitten naar aanleiding van een acute vergiftiging eind 2017. De gehalten in alle bemonsterde consumentenverpakkingen waren hoog tot extreem hoog wat heeft geleid tot diverse publieke waarschuwingen, en RASFF meldingen wanneer de traceerbaarheid ook andere LS betrof. NL geeft ook aan dat monitoring van amandelen (bittere en zoete) plaatsvindt. Zodra meer informatie bekend is zal dit ook met de CIE en EFSA worden gecommuniceerd om voor de EFSA opinie over de aanwezigheid van blauwzuur in ander voedsel dan abrikozenpitten.

• EURL werkprogramma

CIE deelt met de LS het werkprogramma van het nieuwe EURL voor planttoxines, het RIKILT in Nederland.